SAÜ Bilgisayar Müh. Böl. 2015-2016 Güz Dönemi Optimizasyon Vize-Mazeret Sınavı Soruları 04-12-2015 Süre:80 dakika

Soru 1(25 Puan): iki ürün imal etmekte olan bir dökümhanede ürünler üç değişik işlemden geçmektedir. Bu işlemler sırasıyla kalıplama, dökme ve kalite kontroldür. Birinci ürün için kalıplamada 3, dökmede 2 ve kalite kontrolde 5 dakika gerekmektedir. İkinci ürün için ise kalıplamada 1, dökmede 4, kalite kontrolde de 4 dakika gerekmektedir. Birinci üründen elde edilecek net kazanç birim başına 20 1, ikinci üründen elde edilecek kazanç birim başına 10 TL olarak hesaplanmıştır. Ek olarak gelecek dönemde kalıplamada en çok 6000 dakika, dökmede 6000 dakika, kalite kontrolde de 20000 dakika dönemde kalıplamada en çok 6000 dakika, dökmede 6000 dakika, kalite kontrolde de 20000 dakika problemin matematiksel modelini kurunuz. Kurduğunuz modeli grafik yöntemle çözünüz (25 Puan)

Soru 3(25 Puan): Aşağıdaki tablo 1 de üretim ve tüketim merkezlerine ait olan üretim ve tüketim miktarları veriliyor. Tablo 2 de ise her bir üretim-tüketim merkezi arasındaki birim ulaştırma maliyetleri verilmiştir. Buna göre en düşük maliyetler yöntemini kullanarak ulaştırma problemini çözünüz. Bulduğunuz sonucun optimumluğunu kontrol ediniz. Optimum değil ise daha iyi bir çözüm elde ediniz.

Tablo 1

Üretim merkezi	Üretim miktarı	Tüketim merkezi	Tüketim miktarı
F1	200	D1	250
F2	400	D2	200
F3	250	D3	400

Tablo 2

	D1	D2	D3	
F1	10	6	5	
F2	7	8	8	
F3	6	9	12	-

Soru 4(25 Puan): Aşağıdaki iş tanımlamasına göre proje akış şemasını çizerek kritik yolu belirleyiniz.

Ко		İzlediği Faaliyetler	Süre (gün)
A	Urün Özelliklerinin Belirlenmesi		30
B	Bütçe ve Fizibilite Çalışmaları	A	8
C	Prototip Uretimi	В	8
0	Hammadde Temini ve Uretim Hazirlikları	B	5
E	Son Tasarımın Hazırlanması	н	2
F	Oretim	D,E	2-
G	Personel Eğitimi	U,E	25
H	Personelin Prototip Hakkinda Önerileri	A	10
1	Satış Eğitimi ve Kullanım Kılavuzu Hazırlama	C,G	3
1	Parariama Karmanana Anti-	E	5
K	Pazariama Karmasının Belirlenmesi	A	5
3	Tanitim Kampanyasi	1.1	15
	Projenin Sonlandinimasi	F,K	-

6-) Aşağıdaki modele göre oluşturulmuş olan başlangıç simpleks tablosundaki eksik olan hücre değerleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir.

$$Z_{min} = 4x_1 + 5x_2$$

$$3x_1 + x_2 \leq 27$$

$$5x_1 + 5x_2 = 60$$

$$6x_1 + 4x_2 \geq 60$$

$$x_1, x_2 \geq 0$$

Başlangıç Simpleks Tablosu

	cj	4	5	0	M	M	0	Miktar ve	
Amaç Katsayıları	Değişkenler	X1	X ₂	S ₁	S2	S3	R ₁	Çözüm Sütunu	
0	S ₃)	3	1	1	0	0	0	27	9
M	S ₂	5	5	0	1	0	0	60	12
M	S ₃	6	4	0	0	1	-1	60	10
	zj	(?)IN	?	?	?	?	?	?	112
cj	-zi	4-11M	5-9M	0	0	0	M		

4M 9M 0 M M -M 1	20M
4M 9M 0 M M -M 1	
11M 9M 0 M M -M 1:	
	20M
	DOM:
11M -9M 0 W W W	20M
11M -9M 0 -M M -M 12	20M

7-) 6.sorudaki tabloya göre anahtar sütun ve satır hangisidir?

(a) X1,S1 b) X S2 c) X S3 d) X2,S2 e) X2,S3

8-) 6.sorudaki modele göre oluşturulan opt simpleks matrisine göre çözüm değişkenleri hangi şıkta doğru olarak belirtilmiştir.

Optimum Simpleks Tablosu

Amaç	cj	4	5		M	0	Miktar ve	
	Değişkenler	Xt	X2		S ₂	S ₃	Rı	Çözüm Sütunu
4	x1	1	0	0,5	-0,1	0	0	7,5
0	R ₁	0	0	1	0,6	-1	1	3
5	x2	0	1	-0,5	0,3	0	0	4,5
	zj	4	5	-0,5	1,1	0	0	52,5
C	j-zi	0	0	0,5	M-1,1	M	0	

X1,R1,X2 aldığı değerler sırasıyla 7.5, 3, 4.5

b) X1,R1,S1 aldığı değerler sırasıyla 7.5, 3, 0.5

c) X1,R1,X2 aldığı değerler sırasıyla 7.5, 3, 1.1 d) X1,R1,X2 aldığı değerler sırasıyla 7.5, 3, 52.5

e) X1,R1,S3 aldığı değerler sırasıyla 7.5, 3, 0

SAU BILGISAVAR MUH BÖLUMU OPTIMIZASYON DERSI FINAL SINAVI 25-11-2013 SURE:80 dakika

50RU 1(20 Puan): Aşağıdaki ulaştırma problemini Kuzeybatı Köşesi ve Vam metodu ile ayrı ayrı çözünüz? Vam Çözümünüz üzerinde Modi Yöntemi ile 1 iterasyon ilerleyerek çözümünüzün en iyi çözüm olup olmadığını inceleyiniz (30 Puan)

-	1	2	3	4	ARZ
	10	2	20	11	15
1	12	7	9	20	25
2	4	14	16	18	10
TALEP	5	15	15	15	\$45,000 B

SORU 2(20 Puan)

a) Grafik-Simpleks çözümlerinde Amaç Fonksiyonunun herhangi bir kısıta paralel olması durumunda karşılaşacağımız durum nedir (4 Puan)?

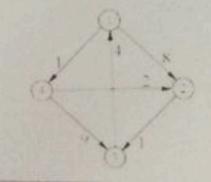
b) Aşağıdaki 1. Simpleks tablosundaki bilinmeyenleri hesaplayınız (16 Puan)?

	Simpleks Tablos	NI NI	X2	13	SI	S2	53	Çözüm
Temel	Amaç	N	1		0	0	0	
	katsayıları	3	4	131	1	0	0	430
SI.	0	1 1	2	17	-	1	0	460, 200
S1 S2 S3	0	3	0	2	0	0	1	420
1	0	1	14	0	0	0	0	0
73		0	0	0	0		0	
(1-7)		3	2	15	0	0	1.99	
	Lablosu		-		101	S2	S3	Côzôm
Temel	Amaç	XI	N2	X3	81	0	0	The second second
	katsayıları	3	2	2		-1/2	0	?
SI	0	-1/2	2	0	- 0	1/2	0	230
7 Xn	15	3/2	0		0	0	1	7
83	0	1	4	0	0	5/2	0	2
Zj		2	0 -	5	0	-5/2	0	State of the later
(1-4)		-9/2	2	0	1 11	1208		

SORU 3(20 Puan): Dört adet kaptan pilot (Selçuk, Serkan, Ümit, Volkan) uçuşlarda beraber oldukları dört adet uçuş teknisyenini (Tuncay, Önder, Servet, Kemal) yetkinlik, uyum ve moral motivasyon açısından 1-20 ölçeğinde değerlendirmişlerdir (1: çok iyi, 20: çok kötü). Değerlendirme notları Tablo 1'de verilmiştir. Havayolu şirketi her uçuş teknisyeninin uçuş atamasını mümkün olduğunca kendisine iyi not veren kaptan pilotla yapmak istemektedir. Uçuş ekipleri nasıl olmalıdır? Uygun bir algoritmik çözüm fordina forton your öneriniz.

Table 1, Degi	Tiendirme 1 doloso	Önder	Servet	Kemal
	Tuncay	(4-)	4-	10
Selçuk	127	12	6	5
Serkon	100	8	3/4	119
Omit	1	15=	8	7
Volkan	14	(12)		

Soru 4(20 Puan): Aşağıdaki graf için düğümler arası en kısa yol ve güzergahları Floyd alg. ile bulunuz.

Soru 5(20 Puan): Bir fabrika birim başına sırasıyla 125 ve 175 TL.kar getiren iki ürünü üretiyor. Her ürünün mevcut iş istasyonunda harcadığı zamanlar ve bu iş istasyonlarının toplam kapasiteleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Karı maksimum yapacak şekilde bir model oluşturunuz.

Iş istasyonları	- 1	1	
	A	В	Kapasite
1	6		
2	0	8	1200
3	5	3	1350
	2	7	1050

Başarılar Dilerim: Yrd Dog Dr. Nilüfer YURTAY

SAU BILGISAVAR MUH BÖLUMU OPTIMIZASYON DERSI FINAL SINAVI 25-11-2013 SURE:80 dakika

50RU 1(20 Puan): Aşağıdaki ulaştırma problemini Kuzeybatı Köşesi ve Vam metodu ile ayrı ayrı çözünüz? Vam Çözümünüz üzerinde Modi Yöntemi ile 1 iterasyon ilerleyerek çözümünüzün en iyi çözüm olup olmadığını inceleyiniz (30 Puan)

-	1	2	3	4	ARZ
	10	2	20	11	15
1	12	7	9	20	25
2	4	14	16	18	10
TALEP	5	15	15	15	\$45,000 B

SORU 2(20 Puan)

a) Grafik-Simpleks çözümlerinde Amaç Fonksiyonunun herhangi bir kısıta paralel olması durumunda karşılaşacağımız durum nedir (4 Puan)?

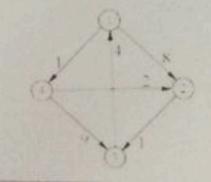
b) Aşağıdaki 1. Simpleks tablosundaki bilinmeyenleri hesaplayınız (16 Puan)?

	Simpleks Tablos	NI NI	X2	13	SI	S2	53	Çözüm
Temel	Amaç	N	1		0	0	0	
	katsayıları	3	4	131	1	0	0	430
SI.	0	1 1	2	17	-	1	0	460, 200
S1 S2 S3	0	3	0	2	0	0	1	420
1	0	1	14	0	0	0	0	0
73		0	0	0	0		0	
(1-7)		3	2	15	0	0	1.99	
	Lablosu		-		101	S2	S3	Côzôm
Temel	Amaç	XI	N2	X3	81	0	0	The second second
	katsayıları	3	2	2		-1/2	0	?
SI	0	-1/2	2	0	- 0	1/2	0	230
7 Xn	15	3/2	0		0	0	1	7
83	0	1	4	0	0	5/2	0	2
Zj		2	0 -	5	0	-5/2	0	State of the later
(1-4)		-9/2	2	0	1 11	1208		

SORU 3(20 Puan): Dört adet kaptan pilot (Selçuk, Serkan, Ümit, Volkan) uçuşlarda beraber oldukları dört adet uçuş teknisyenini (Tuncay, Önder, Servet, Kemal) yetkinlik, uyum ve moral motivasyon açısından 1-20 ölçeğinde değerlendirmişlerdir (1: çok iyi, 20: çok kötü). Değerlendirme notları Tablo 1'de verilmiştir. Havayolu şirketi her uçuş teknisyeninin uçuş atamasını mümkün olduğunca kendisine iyi not veren kaptan pilotla yapmak istemektedir. Uçuş ekipleri nasıl olmalıdır? Uygun bir algoritmik çözüm fordina forton your öneriniz.

Table 1, Degi	Tiendirme 1 doloso	Önder	Servet	Kemal	
	Tuncay	(4-)	4-	10	
Selçuk	127	12	6	5	
Serkon	127	8	3/4	119	
Omit	1	15=	8	7	
Volkan	14	(12)			

Soru 4(20 Puan): Aşağıdaki graf için düğümler arası en kısa yol ve güzergahları Floyd alg. ile bulunuz.

Soru 5(20 Puan): Bir fabrika birim başına sırasıyla 125 ve 175 TL.kar getiren iki ürünü üretiyor. Her ürünün mevcut iş istasyonunda harcadığı zamanlar ve bu iş istasyonlarının toplam kapasiteleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Karı maksimum yapacak şekilde bir model oluşturunuz.

Iş istasyonları	- 1	Jrünler	1
	A	В	Kapasite
2	6		
	0	8	1200
3	5	3	1350
	2	7	1050

Başarılar Dilerim: Yrd Dog Dr. Nilüfer YURTAY

SAÜ Bilgisayar Müh. Böl. 2017-2018 Güz Optimizasyon Final Sınavı Soruları 03-01-2018 Süre:75 dakika 7 3

4-74

1-) Aşağıdaki tabloda bir şirkette dört çalışan ve dört farklı iş bulunmaktadır. Tabloda işçilerin bir saat içinde tamamlayabildikleri birim iş adetleri görülmektedir. Macar yöntemini kullanarak, her bir işçiye bir iş atanacak şekilde bir saatte üretilebilecek maksimum adet aşağıdakilerden hangisidir?

IŞLER/ İŞÇİLER	W1	W2	W3	W4
A	(9)	14	19	15
В	7	117	200	19
C	9	(18)	21	18
D	10	12	18 4	193

1-9	114	-19	-15	7
14	-12	-30	-13	
1-9	-18	-21	-19	7
-10	12	18	-13	

10	15	0	A
13	3	0	1
12	3	0	3
9	7	1	0

TI	21	0	4
4	0	0	1
13	0	0	3
10	6	1	0

0

0

0

a-) 76 b-) 78 (c-) 66 d-) 67 e-) 79

2-) Önümüzdeki üç yıllık planlama dönemi için beş projenin değerlendirilmesi yapılacaktır. Her projeye ait beklenen getiriler ile yıllık harcamalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Önümüzdeki üç yıl boyunca uygulamaya konulacak projeleri belirlenmek isteniyor. Buna göre problemin matematiksel modeli aşağıdakilerden hangisidir?

Harcamalar (milyon pb)/yıl			Getiri
1	2	3	(milyon pb)
5	1	8	20
4	7	10	40
2	0	2	20
7	A	1	15
9	8	10	30
25	25	25	
	1 5 4 3 7 8 25	1 2 5 1 4 7 3 9 7 4 8 6	Harcamalar (milyon pb)/yıl 1 2 3 5 1 8 4 7 10 3 9 2 7 4 1 8 6 10 25 25 25

a)
maks.z=
$$20X_1+40X_2+20X_3+15X_4+30X_5$$

 $5X_1+4X_2+3X_3+7X_4+8X_5 \le 25$
 $X_1+7X_2+9X_3+4X_4+6X_5 \le 25$
 $8X_1+10X_2+2X_4+X_4+10X_5 \le 25$
 $X_1,X_2,X_3,X_4,X_5 \ge 0$

c) maks.z=
$$20X_1+40X_2+20X_3+15X_4+30X_5$$

 $5X_1+4X_2+3X_3+7X_4+8X_5 \le 25$
 $X_1+7X_2+9X_3+4X_4+6X_5 \le 25$
 $8X_1+10X_2+2X_3+X_4+10X_5 \le 25$
 X_1,X_2,X_3,X_4,X_5 sinusiz

b) maks
$$z=20X_1+40X_2+20X_3+15X_4+30X_5$$

 $5X_1+4X_2+3X_3+7X_4+8X_5 \le 25$
 $X_1+7X_2+9X_3+4X_4+6X_5 \le 25$
 $8X_1+10X_2+2X_3+X_4+10X_5 \le 25$
 $X_1,X_2,X_3,X_4,X_5 > 0$ ye tamsayı

maks.z=
$$20X_1+40X_2+20X_3+15X_4+30X_5$$

 $5X_1+4X_2+3X_3+7X_4+8X_5 \le 25$
 $X_1+7X_2+9X_3+4X_4+6X_5 \le 25$
 $8X_1+10X_2+2X_3+X_2+10X_5 \le 25$
 $X_1,X_2,X_3,X_4,X_5 \ne (0,1)$

maks.z= $20X_1+40X_2+20X_3+15X_4+30X_5$ $5X_1+4X_2+3X_3+7X_4+8X_5 \le 25$ $X_1 + 7X_2 + 9X_3 + 4X_4 + 6X_5 \le 25$ $8X_1 + 10X_2 + 2X_3 + X_4 + 10X_5 \le 25$ $X_1, X_2, X_3, X_4, X_5 = 0$

SAU BILGISAYAR MÜH BÖLÜMÜ OPTIMIZASYON DERSİ FİNAL SINAVI 09-01-2014 SÜRE:100 dakika

50RU 1: Bir kişi elindeki 500.000 TL ile hisse senedi, tahvil veya hazine bonosu almak istemektedir. Bunların herbirinin birim değerleri ile üç aylık dönemde beklenen karlılıkları aşağıdaki tablodadır.

Yatırım türü	Birim değer(TL.)	Birim kar(TL.)
Hisse senedi	150.000	30.000
Tahvil Xn	250,000	45.000
Hazine bonosu 🗸 🤈	300,000	55.000

a)Karar vericinin yatırım türlerinin herbirinden en fazla birer birim almak istemesi halinde karar modelini geliştiriniz (13 Puan).

b)Karar vericinin yatırım türlerinin sayıları konusunda özel bir tutumu olmaması halinde karar modelini geliştiriniz(12 Puan).

SORU 2: Aşağıdaki modelin Simpleks yöntemine göre başlangıç tablosunu kurunuz(10 Puan). 1.iterasyon için yeni tabloyu oluşturunuz(15 Puan).

$$Zmin = 4x_1 + x_2$$

 $3x_1 + x_2 = 3$
 $4x_1 + 3x_2 \ge 6$
 $x_1 + 2x_2 \le 3$
 $x_1, x_2 \ge 0$

SORU 3: Aşağıdaki tamsayılı modeli dal-sınır algoritması ile çözünüz. Grafik yöritem desteği alabilirsiniz (25 Puan).

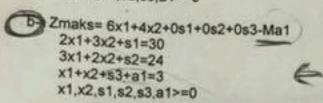
$$Zmax = 60x_1 + 50x_2$$

 $2x_1 + 4x_2 \le 80$
 $3x_1 + 2x_2 \le 55$
 $x_1 \le 16$
 $x_2 \le 18$ $x_1, x_2 \ge 0$ ve tamsayı

SORU 4: NYY şirketi 47.000 kişilik bir beysbol stadyumu inşa etmeyi planlamaktadır. İnşaat 2014 yılı 1 Şubatta başlamak ve 2015 yılı 1 eylül sezonuna yetişmek zorundadır. Kontrata "2015 yılı 1 eylülünden sonra gecikecek her bir gün için 50.000\$ ceza vardır" maddesi eklenmiştir. Bu proje için şirketin sahibi olan Ali Kuş 2.000.000\$ bütçe ayırmıştır. Aşağıdaki işler ve önceliklerini kullanarak

- a) Firmaya bu projeyi almasını önerir misiniz? (10 Puan)
- b) Projenin kritik yolunu belirleyiniz. (15 Puan)

Adı	Süreler	Oncaller
	60	
	30	1
	70	2
	120	2
	120	4
HE KELL	120	2,5
	90	2,5
	120	2.5
1	120	6.8
10	190	6.8
1	30	6.8
13	120	6,8
3	60	9
15	30	13
	90	5
16	180	15
18	90	15
19	90	16,17
-	13	7.10.12.14.18

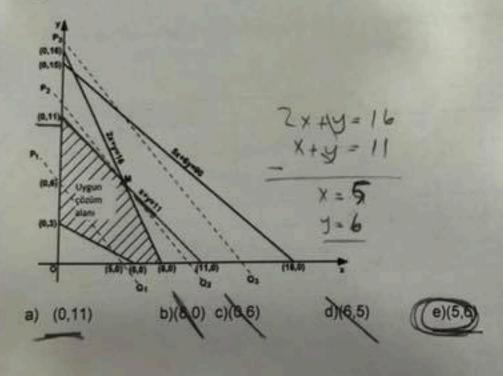

c-) Zmaks= 6x1+4x2+0s1+0s2+0s3+Ma1 2x1+3x2+s1=30 3x1+2x2+s2=24 x1+x2+s3-a1=3 x1,x2,s1,s2,s3,a1>=0

d-) Zmaks= 6x1+4x2+0s1+0s2+0s3-Ma1 2x1+3x2+s1=30 3x1+2x2+s2=24 x1+x2-s3+a1=3 x1,x2,s1,s2,s3,a1=0

e-) Zmaks= 6x1+4x2+0s1+0s2+0s3-Ma1 2x1+3x2+s1=30 3x1+2x2+s2=24 x1+x2-s3+a1=3 -x1,x2,s1,s2,s3,a1<=0

10-) Aşağıdaki graf yöntemi ile çözümü yapılmış lineer maksimizasyon modelinin optimum noktası hangisidir?

Her soru 10 puandır, başarılar dilerim.

1-9 a-d 1-d 6-0

SAU BILGISAYAR MUH BOLUMU OPTIMIZASYON DERSI FINAL SINAVI 09-01-2014 SURE:100 dakika

50RU 1: Bir kişi elindeki 500.000 TL ile hisse senedi, tahvil veya hazine bonosu almak istemektedir. Bunların herbirinin birim değerleri ile üç aylık dönemde beklenen karlılıkları aşağıdaki tablodadır.

Yatırım türü	Birim değer(TL.)	Birim kar(TL.)
Hisse senedi	150.000	30,000
Tahvil Vi	250,000	45.000
Hazine bonosu / -	300,000	55.000

a)Karar vericinin yatırım türlerinin herbirinden en fazla birer birim almak istemesi halinde karar modelini geliştiriniz (13 Puan).

b)Karar vericinin yatırım türlerinin sayıları konusunda özel bir tutumu olmaması halinde karar modelini geliştiriniz(12 Puan).

SORU 2: Aşağıdaki modelin Simpleks yöntemine göre başlangıç tablosunu kurunuz(10 Puan). 1.iterasyon için yeni tabloyu oluşturunuz(15 Puan).

$$Zmin = 4x_1 + x_2$$

 $3x_1 + x_2 = 3$
 $4x_1 + 3x_2 \ge 6$
 $x_1 + 2x_2 \le 3$
 $x_1, x_2 \ge 0$

SORU 3: Aşağıdaki tamsayılı modeli dal-sınır algoritması ile çözünüz. Grafik yöritem desteği alabilirsiniz (25 Puan).

$$Zmax = 60x_1 + 50x_2$$

 $2x_1 + 4x_2 \le 80$
 $3x_1 + 2x_2 \le 55$
 $x_1 \le 16$
 $x_2 \le 18$ $x_1, x_2 \ge 0$ ve tamsayı

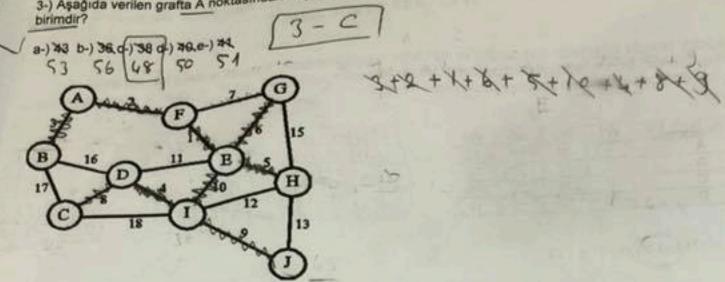
50RU 4: NYY şirketi 47.000 kişilik bir beysbol stadyumu inşa etmeyi planlamaktadır. İnşaat 2014 yılı 1 Şubatta başlamak ve 2015 yılı 1 eylül sezonuna yetişmek zorundadır. Kontrata "2015 yılı 1 eylülünden sonra gecikecek her bir gün için 50.000\$ ceza vardır" maddesi eklenmiştir. Bu proje için şirketin sahibi olan Ali Kuş 2.000.000\$ bütçe ayırmıştır. Aşağıdaki işler ve önceliklerini kullanarak

a) Firmaya bu projeyi almasını önerir misiniz? (10 Puan)

b) Projenin kritik yolunu belirleyiniz. (15 Puan)

Is Adı	Süreler	Oncüller
1	-60	
1 2 3 4 5 6	30	
3	70	2
4	120	4
3	120	4
6	120	2.5
1	90	7.5
	120	2.5
9	120	6.8
10	90	6,8
11	30)	6.8
13	120	6,8
14	60	9
15	30	13
16	90	5
17	180	15
18	90	15
19	90	16.17
122	15	7.10.12.14.18

3-) Aşağıda verilen grafta A noktasından başlanarak elde edilecek olan min kapsama ağacının toplam uzunluğu kaç birindir?

 4-) Aşağıda ulaştırma tablosu, En düşük maliyetler ve Vogel (VAM) metodu ile çözüldüğünde elde edilen değerler aşağıdaki şıkların hangisinde doğru olarak verilmiştir?

S/D	D1	D2	D3	D4	Supply			1:-	=
S1	9	14	19	15	18.1	7-	9	74	12
S2	159 6	17	20	19	4		154	12	17
S3	0	18	21	18	6	-	-8-	9	1E
S4	10	12	18	19	12		143	17	M
Demand	6	14	15	5	40-40		1	The	×

-		1	-		THO NO -
-[9	74	12	84	LK L
I	154	12	12	15	4 C
-[-8-	9	1666	12	80
[143	17	119	174	45 280
1	6	the	1×	12	No.
13	W	0	4	4	0

5-) Aşağıda verilen tam sayılı doğrusal programlama modelinin çözümüne ait graf üzerinde soru işareti olarak verilen yerlerden hangisi doğru olarak verilmiştir?

Zmaks=x1+x2 3x1+2x2<=5 x2<= 2 x1,x2 >= 0 ve tamsayı

